

Mijlpaal

De start van een nieuw jaar biedt traditiegetrouw de gelegenheid om even terug te blikken en alvast vooruit te kijken wat komen gaat. Dit jaar vormt daarop geen uitzondering, want we hebben enkele bijzondere verjaardagen te vieren. In dit nummer staan we stil bij het honderdjarig bestaan van de Nederlandse Vereniging van Wiskundeleraren, een organisatie die een belangrijke rol speelt in het Nederlandse onderwijslandschap. Daarnaast markeren we dit jaar ook twee historische herdenkingen: het is 330 jaar geleden dat Christiaan Huygens overleed en 400 jaar sinds het overlijden van prins Maurits. Beide figuren waren van groot belang voor de ontwikkeling van de wiskunde in de 17de eeuw in Nederland, en in deze en komende edities zullen we enkele aspecten van hun invloed en nalatenschap belichten. Tenslotte vormt 2025 ook een mijlpaal voor ons eigen tijdschrift want Het Nieuw Archief voor Wiskunde blaast dit jaar honderdvijftig kaarsjes uit en daar zullen we in de volgende nummers ook uitgebreid aandacht aan besteden.

In de honderdvijftig jaar sinds de oprichting van ons tijdschrift heeft het heel wat ingrijpende veranderingen ondergaan. In de eerste eeuw van zijn bestaan was het Nieuw Archief voornamelijk een tijdschrift gewijd aan wiskundig onderzoek, maar sinds de start van de vijfde serie hebben we een bredere koers gevaren, met een combinatie van overzichtsartikelen over onderzoek en onderwijs, interviews en aandacht voor actueel nieuws uit de wiskundewereld. Over de jaren heen is de Nederlandse wiskunde-gemeenschap gegroeid, verder gespecialiseerd en steeds internationaler

geworden. Daarom is het belangrijk om niet alleen de wiskunde zelf, maar ook de mensen die haar beoefenen een stem en een gezicht te geven.

De ontwikkelingen in de wiskunde staan echter niet stil. De opkomst van generatieve AI en de combinatie ervan met computer-assisted proof systems zoals Lean beloven een revolutie teweeg te brengen in de manier waarop we wiskunde bedrijven. Zullen ze een krachtig instrument worden om nieuwe wiskundige inzichten en bewijzen te ontdekken? Of zullen ze vooral resultaten in een overvloed aan AI-gegenereerde content—ook wel ‘slop’ genoemd—die de echte interessante resultaten overspoelt? Om ons te behoeden voor dit dystopische scenario, is het cruciaal om het menselijke aspect van wiskunde niet uit het oog te verliezen. Wiskunde is niet alleen een formeel systeem van bewijzen en algoritmes, maar ook een creatieve en sociale bezigheid waarin samenwerking, gedeelde intuïtie en gezamenlijke inzichten centraal staan. En om dit menselijke aspect van de wiskunde te bewaren, blijft het de missie van ons tijdschrift om niet alleen over wiskundige theorieën en ontdekkingen te rapporteren, maar ook de verhalen te brengen van de mensen die deze wiskunde vormgeven.

Raf Bocklandt, hoofdredacteur

Korteweg-de Vries Instituut, Universiteit van Amsterdam